

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 15 април 2019 г.
(OR. en, de)

Междуинституционално досие:
2016/0280(COD)

7986/19
ADD 1 REV 2

CODEC 814
PI 61
RECH 196
EDUC 183
COMPET 290
AUDIO 54
CULT 59
DIGIT 66
TELECOM 152

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (първо четене) — Приемане на законодателния акт — Изявления

Съвместно изявление на Нидерландия, Люксембург, Полша, Италия и Финландия

Целите на настоящата директива са да се подобри доброто функциониране на вътрешния пазар и да се стимулират иновациите, творчеството, инвестициите и създаването на ново съдържание, включително в цифровата среда. Подписалите страни подкрепят тези цели. Цифровите технологии промениха радикално начина на създаване и разпространение на съдържание, както и достъпа до него. Законодателната рамка трябва да отразява и да насочва тези промени.

Въпреки това според нас окончателният текст на директивата не успява да постигне адекватни резултати по горепосочените цели. Считаме, че в сегашния си вид директивата е по-скоро стъпка назад за цифровия единен пазар, отколкото стъпка напред.

По-специално изразяваме съжаление, че в директивата не е постигнат точният баланс между защитата на носителите на права и интересите на гражданите и дружествата в ЕС. Ето защо има опасност тя да възпрепятства иновациите, вместо да ги насърчава, и да окаже отрицателно въздействие върху конкурентоспособността на европейския цифров единен пазар.

Освен това считаме, че директивата няма правна яснота, ще доведе до правна несигурност за много заинтересовани страни и може да засегне правата на гражданите на ЕС.

Поради това не можем да изразим съгласие с предложения текст на директивата.

Изявление на Естония

Естония винаги е подкрепяла целта на директивата, а именно по-добър достъп до онлайн съдържание, функционирането на ключовите изключения в цифровата и трансграничната среда и по-доброто и балансирано функциониране на пазара на авторски права.

Въпреки това Естония счита, че окончателният текст на директивата не постига достатъчен баланс между различните интереси във всички аспекти.

Освен това Естония наскоро проведе парламентарни избори и новото ни правителство и новият парламент не бяха в състояние да изразят позицията си по окончателния компромисен текст.

Изявление на Германия

1. Германското федерално правителство е съгласно с предложената директива относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар (по-нататък „директивата“) в редакцията от компромисния вариант след тристранните разговори от 13 февруари 2019 г., тъй като с реформата като цяло се осъществяват необходимите неотложни адаптации на остарялата европейска правна рамка, като разпоредбите относно извличането на информация от текст и данни, произведенията извън търговско обращение или относно договорното право за творци.

2. Същевременно германското федерално правителство изразява съжаление, че не беше възможно да се постигне съгласие по получената широка подкрепа концепция за отговорността на платформите за качване на съдържание за защитено с авторско право съдържание. Налице е широк консенсус, че творците следва да участват в експлоатирането на тяхно съдържание чрез платформите за качване на съдържание. Същевременно по-специално задължението по член 17 от директивата за осигуряване на трайно „премахване на съдържание без повторно качване“ на защитено съдържание и решенията, основани на алгоритми (филтри за качване), които вероятно ще бъдат използвани в този контекст, срещат сериозни резерви и са широко критикувани от германската общественост. Гласуването в Европейския парламент на 26 март 2019 г. също разкри значителни различия между поддръжници и критици.
3. Усилията ни са съсредоточени върху авторите, артистите изпълнители и в крайна сметка върху всички творци, които по естествен начин си служат с новите инструменти, предлагани от цифровизацията и свързаността, за творческа дейност. Разбира се, защитата на творческата дейност в интернет и свързаното с това подходящо възнаграждение на творците не е въпрос от компетентността на германското федерално правителство.
4. Съгласно член 17, параграф 10 Европейската комисия е длъжна да провежда диалог с всички засегнати заинтересовани групи, с цел разработване на насоки за прилагането на член 17. Разпоредбата изрично предвижда да се запази балансът между основните права и възможността за използване на защитено съдържание на платформи за качване на съдържание в рамките на допустимото от закона. Ето защо германското федерално правителство приема, че този диалог ще бъде в духа на гарантирането на подходящо възнаграждение за творците, премахване на „филтрите за качване“, когато е възможно, осигуряване на правото на изразяване и защита на правата на потребителя. Германското федерално правителство приема, че в рамките на този диалог ще бъде договорено еднакво прилагане в целия Съюз, тъй като едно фрагментирано прилагане с 27 национални версии ще бъде несъвместимо с принципите на европейския цифров единен пазар. Германското федерално правителство ще участва в този диалог, изхождайки от настоящото изявление.

5. Когато се прибягва до технически решения, трябва да се спазват изискванията за защита на данните, предвидени в Общия регламент за защита на данните, а Европейският съюз следва да насърчава разработването на технологии с отворен код, които са и с отворени интерфейси. Софтуерът за отворен код осигурява прозрачност, а отворените интерфейси на приложения гарантират оперативна съвместимост и стандартизиране. Това не позволява на доминиращите платформи да консолидират допълнително пазарната си мощ посредством установената от тях филтърна технология. Същевременно Европейският съюз трябва да разработва концепции, които да противодействат на де факто регистъра за авторско право, който се оказва в ръцете на доминиращите платформи, посредством публични и прозрачни процедури за нотификация.
6. На първо място изискванията, предвидени в член 2, параграф 6 от директивата, ще трябва да бъдат взети предвид и пояснени: тъй като разпоредбите са насочени само към платформи, които са доминиращи на пазара и които предоставят достъп до голям обем съдържание, защитено с авторско право, и чийто търговски бизнес модел се основава на тази практика, напр. услуги като YouTube или Facebook. Същевременно ще поясним, че услуги като Wikipedia, университетски хранилища, блогове и форуми, софтуерни платформи като Github, предложения във връзка със специални интереси без отношение към творческата индустрия, услуги за текстови съобщения като WhatsApp, портали за продажба или услуги за изчисления в облак не са платформи по смисъла на член 17. Изключението за стартиращи предприятия ще бъде приложено допълнително.
7. Наред с това е ясно, че платформите за качване на съдържание ще продължат да функционират като безплатни, нецензурирани канали за комуникация за гражданското общество в бъдеще. В този контекст член 17, параграфи 7 и 8 предвиждат, че защитните мерки за платформите за качване на съдържание не трябва да бъдат пречка за разрешеното използване на защитено съдържание. Това е нещо, на което особено държим, тъй като платформите за качване на съдържание са също и трамплин за творците, които получават шанс да достигнат в световен мащаб до публика без посредничеството на издател или звукозаписна компания.

8. Целта трябва да бъде инструментът „филтър за качване“ да стане до голяма степен ненужен. Всякакъв трайно установен механизъм за „премахване на съдържание без повторно качване“ („филтър за качване“) трябва да е съобразен с принципа за пропорционалност. По-специално следва да се вземат предвид процедурните гаранции, напр. когато потребителите декларират, че законно качват съдържание на трета страна. В такива случаи не би могло да се разреши премахването да става с автоматични средства, а само след човешка проверка. Същевременно притежаването на правата върху съдържанието, което трябва да бъде премахнато, следва да бъде достатъчно доказано, освен ако източник на информацията е „доверен подател на сигнал за незаконно съдържание“. Във всички случаи платформите трябва да гарантират лесната достъпност на механизъм за правна защита, който да дава възможност за ефективно и незабавно уреждане на спорове.
9. Използването на защитено съдържание на платформи за качване на съдържание, например за критика и рецензии или за карикатури, пародии и имитации, или в рамките на изключението за цитиране, също се разрешава без каквото и да било заплащане: от това така или иначе не произтичат никакви икономически загуби за носителя на правата. Платформите следва да придобиват лицензи за друг вид използване, при условие че те се предлагат на справедливи цени и могат да бъдат придобивани с разумно усилие. Ще разгледаме по какъв начин може да се гарантира справедливото участие на творците в тези приходи от лицензи посредством преки искания за възнаграждение, дори когато онлайн правата се притежават изключително от звукозаписна компания, издател или продуцент. Освен това трябва да се гарантира, че за новосъздадено творческо съдържание от потребители на платформи за качване на съдържание се получава подходящо възнаграждение, когато съдържанието се експлоатира за търговски цели. Това е така, защото самите творци следва преди всичко да се възползват от желаните на политическо равнище приходи, генерирани от използването върху платформи за качване на съдържание.

10. Целта на член 17 е да се реализират парични приходи от използването на защитено съдържание на платформи за качване на съдържание и да се осигури подходящо и справедливо възнаграждение за авторите и артистите изпълнители. Германското федерално правителство споделя тази цел. Европейският компромис се основава на лицензирането като средство за избор. За да се отчете отговорността на платформите за качване на съдържание, член 17, параграф 4 предвижда те да положат „всички възможни усилия“ за придобиването на лицензи. Това ще бъде от решаващо значение за прилагането на разпоредбата. Трябва да се намерят практически осъществими решения за придобиване на лицензи. От една страна, от платформите не може да се изисква нещо, което е практически неосъществимо, а от друга страна, трябва да се гарантира, че усилията за придобиване на лицензи са съчетани с предложения за справедливо възнаграждение.
11. За разрешаването на този въпрос – по какъв начин лицензите могат да бъдат предоставяни, доколкото е възможно, за цялото съдържание на платформите за качване на съдържание – в областта на авторското право съществуват много други механизми, наред с „класическото“ индивидуално лицензиране (напр. изключения и ограничения, евентуално съчетани с искове за възнаграждение, възможност за трансформиране на изключителни права в искания за възнаграждения, задължение за договаряне с разумни условия, участие на асоциации на творци, като организации за колективно управление на авторски права).
12. Федералното правителство ще разгледа всички тези модели. В случай че прилагането доведе до ограничаване на свободата на изразяване или с оглед на очертаните по-горе насоки възникнат пречки, произтичащи от правото на ЕС, федералното правителство ще работи, за да се гарантира отстраняване на недостатъците, констатирани в правото на ЕС в областта на авторското право.